

Emma Sundström
Stadsmiljö
08-508 264 13
emma.sundstrom@tk.stockholm.se

Till
Trafik- och renhållningsnämnden
2009-06-09

Norr Mälarstrand – upprustning och förnyelse av kajen mellan Stadshuset och Kungsholmstorg. Reviderat genomförandebeslut

Förslag till beslut

1. Trafik- och renhållningsnämnden fattar ett reviderat genomförandebeslut för upprustning av kajen vid Norr Mälarstrand inom en utgiftsram om 30,6 mnkr.

Magdalena Bosson
Förvaltningschef

Ted Ell
Avdelningschef

Sammanfattning

Trafikkontoret arbetar sedan 2005 med att rusta upp Norr Mälarstrands kaj samt intilliggande ytor på sträckan mellan Stadshuset och Kungsholmstorg. Arbetet som görs i samarbete med Stockholms hamn AB utförs i tre etapper varav två är slutförda. Inför den tredje och avslutande etappen som avser upprustning och förnyelse av kajplanet vid Kungsholmstorg föreläggs nämnden på grund av fördyringar i projektet detta ärende. Kajplanet är en viktig men i dagsläget dåligt fungerande länk i det mycket uppskattade gröna promenadstråk som går genom hela Kungsholmen i öst-västlig riktning. Tidigare genomförandebeslut som har tagits etappvis medger en total kostnad om 25,6 mnkr. För att hela projektet skall kunna genomföras enligt den programhandling som tagits fram bedömer kontoret

att de totala kostnaderna kommer att uppgå till 30,6 mnkr, varav 18,5 mnkr för etapp tre.

Bakgrund

Gatu- och fastighetsnämnden fattade 2004-05-18 inriktningsbeslut för *Norr Mälarstrand – Förslag till långsiktig upprustning och förnyelse av kajen mellan Stadshuset och Kungsholmstorg*. Syftet med upprustningsförslaget var att skapa en långsiktigt hållbar helhetslösning för området som är mycket välbesökt av såväl stockholmare som turister och som är en viktig länk mellan Stadshuset och parkstråket Norr Mälarstrand-Rålambshovsparken-Fredhällsparken.

Etapp	Genomförandebeslut	mnkr
1	Gatu- och fastighetsnämnden 2005-04-26	5
2	Gatu- och fastighetsnämnden 2006-05-16	6,6
3	Trafik och renhållningsnämnden 2007-12-18	14
Summa		25,6

Tabell1

Upprustningen görs i tre etapper varav två är slutförda (se kartbild 1). Den första etappen som genomfördes 2005-2006 gällde en utökning av turistbussuppställningen vid Stadshuset. Etapp två som genomfördes 2007-2008 avsåg upprustning av kajpromenaden från Stadshuset till Kungsholms hamnplan. Syftet var att förbättra tillgängligheten och öka tryggheten samt att få till en trivsammare miljö och förbättra växtförutsättningarna för träden. Etapp tre avser upprustning av kajplanet vid Kungsholmstorg vilket i dagsläget är det enda delen som bryter av det annars väl fungerande och mycket uppskattade promenadstråket längs vattnet.

På grund av fördyringar i projektet föreläggs nämnden detta reviderade förslag till genomförandebeslut inför den tredje och avslutande etappen av upprustningsarbetena.

Kartbild 1 – Etappindelning

Projektet görs i samarbete med Stockholms hamn som ansvarar för en stor del av kajområdet och som bl.a. utför förstärkningsarbeten av kajen för att säkerställa dess konstruktion.

Analys och konsekvenser

Dagens situation

Kajplanet ingår som en del av det mycket populära promenadstråket utmed Norr Mälarstrand och binder samman parkstråket från Rålambshovsparken med kajpromenaden till Ragnar Östbergs plan vid Stadshuset. Området är mycket publikt och många turister och stockholmare passerar platsen dagligen. I dagsläget är dock platsen både sliten och rörig vilket kraftigt begränsar både dess funktion som länk i promenadstråket och dess värde som vistelseyta och utsiktsplats.

Marken är ursprungligen belagd med smågatsten vilket är karaktäristiskt för Stockholms kajer. Beläggningen är dock i mycket dåligt skick och ojämnheter i den medför stående vattensamlingar vid regn. Delar av beläggningen har under årens lopp också lagats med asfalt varför ytorna ger ett ovårdat intryck.

Området saknar tydliga gångstråk och fotgängarna tvingas ta sig fram över en både rörig och bitvis osäker yta. Korsningen vid Kungsholmstorg har onödigt stora trafikytor och många bilar kör dessutom ner på kajen. I den västra delen av kajen som är relativt öppen finns ett område som används av intilliggande marina för upplag och parkering. Vintertid stängs stora delar av området av och används för sjötippning av snö från främst Kungsholmen. Tippningen sker med dispens från Naturvårdsverket då sjötippning av snö definieras som dumpning av avfall, vilket är förbjudet enligt Miljöbalken. I den östra delen av kajplanet låg fram till 2008 ett stenupplag tillhörande stenfirman Bror Törner AB. Detta upptog tillsammans med parkeringsplatser och en återvinningsstation större delen av kajen. Bristfällig belysning bidrar också till att området upplevs otryggt.

En dubbelriktad cykelbana löper längs med Norr Mälarstrand mellan huvudkörbanan och parkeringen. Sträckan är en av stadens mest trafikerade cykelstråk. Vid övergångsställena på sträckan är det idag relativt smalt för cyklisterna samt mycket dålig sikt på grund av stora buskage. Detta upplevs som mycket otryggt och osäkert för såväl fotgängare som cyklister. I västra delen löper gång- och cykelstråken genom en allé där separeringen av de olika trafikantlagen är otillfredsställande.

Längs kajen upplåter Stockholms hamn AB kajplatser för skilda verksamheter. I dagsläget finns en bl.a. en restaurangbåt och en allmän brygga som delvis är upplåten för restaurang Kungsholmens uteservering.

Upprustningsförslaget

Enligt förslaget tillåts ingen trafik utmed vattnet med undantag för bensinleveranser och angöringstrafik till båtarna. Detta ger en fri yta för fotgängare och minskar konflikterna mellan olika trafikantslag. De ojämna och med asfalt lappade smågatstensytorna läggs om med i huvudsak återanvänd smågatsten. För att förbättra tillgängligheten över ytorna läggs även gångstråk med släta granithällar. Utformningen görs så att ytorna hålls samman och blir mer lättorienterade. Korsningen vid Kungsholmstorg byggs om så att karaktären av trafikyta minskar samtidigt som en tydlig entré till kajen skapas. Den västra delen av kajplanet hålls öppen för att kunna användas för aktiviteter såsom utställningar eller marknadsplats. Vintertid används ytan även fortsättningsvis vid snötippning eftersom det i dagsläget inte finns någon alternativ lösning till denna snöhantering. De befintliga formklippta träden placeras i en stenmjölsyta och blir stommen i en upprustad entré till Norr mälärstrands gröna parkstråk.

I och med den redan utförda avflyttningen av stenfirman som tidigare upptog en stor del av kajen kan denna del ges en helt ny utformning, där parkeringsytorna ges en tydlig avgränsning med låga sittbara granitmurar ut mot kajplanet. Återvinningsstationen flyttas till ett nytt läge närmare körbanan.

För att förbättra framkomligheten och säkerheten breddas cykelbanan vid övergångsställena samtidigt som buskarna ersätts av enstaka större karaktärsträd i stenbeläggning. Övergångsställena byggs om enligt Stockholms modell för god tillgänglighet.

Soffor och papperskorgar placeras ut längs kajplanet och i den östra delen kompletteras med generösa sittbänkar. Nya vattenposter och elstolpar för båtarnas behov placeras i en möbleringszon längs med kajkanten. Belysningen förbättras genom ett nytt belysningskoncept där stolpbelysning och pollare placeras på kajplanet samtidigt som belysning av körbana och parkering förstärks i enlighet med tidigare etapper.

Samråd

I samband med programarbetet hölls ett ”öppet hus” i oktober 2003. Förslaget sändes också på remiss till berörda förvaltningar och intressenter. Utifrån

inkomna synpunkter togs ett fördjupat programförslag för kajplanet fram under 2006 där dess östra del gavs en ny utformning.

Ekonomi

Projektet görs i samarbete med Stockholms hamn AB. Vardera parten står för investeringskostnaden inom sin del av kajområdet vilken finns reglerad i ett mellan parterna tecknat avtal från 2000 rörande ansvaret för stadens hamnar, kajer etc.

De ökade kostnaderna i projektet beror dels på den ökade kostnadsbilden för entreprenadarbeten. Arbetena har startats och genomförts under en tid med rådande högkonjunktur med en allmän kostnadsökning detta inte minst gällande kostnaden för index. Kostnaden för belysning var inte upptagen i den ursprungliga projektkalkylen, denna kostnad beräknas till 3,2 mnkr.

Den totala kostnaden för upprustningen av Norr Mälarstrand etapp 1-3 beräknas för trafikkontorets del uppgå till 30,6 mnkr. Den totala summan av de av nämnderna tidigare tagna genomförandebesluten uppgår till 25,6 mnkr. Enligt stadens gällande investeringsregler skall förnyad prövning av projektet därmed göras på nämndnivå.

Etapp	Tidigare	2009	2010	Total kostnad	Beslut
1+2	11,6	0,5		12,1	11,6
3	2	5,5	11	18,5	14,0
Summa etapp 1+2+3				30,6	25,6

Tabell 2 – Fördelning av kostnader i mnkr.

I kontorets budget för 2009-2010 finns 16,5 mnkr avsatta för projektet. I kostnads kalkylen som ligger till grund för denna summa finns avsatt 10% för oförutsedda kostnader. Under arbetets gång har konstaterats att posten för oförutsett bör ökas till 20% vilket innebär att den beräknade kostnaden ökar med ca. 1mnkr. De ökade utgifterna för projektet kan arbetas in i investeringsbudgeten för 2009 -2010 genom förflyttningar från andra projekt.

Underhållskostnaderna kommer inledningsvis att minska då ytorna är nya, framtida kostnader hanteras inom ramen för kontorets planerade och periodiserade underhåll. Kostnaderna för drift av de hårdgjorda ytorna beräknas bli oförändrad medan plantering av nya träd beräknas öka driftkostnaderna något.

Det är angeläget att projektet slutförs med tanke på kajens centrala läge och dess dåliga skick och röriga utformning. Kajen utgör en viktig del av Norr mälärstrands gröna parkstråk och entré till innerstaden med stadshuset som målpunkt.

Trafikkontorets förslag

Trafikkontoret föreslår att trafik- och renhållningsnämnden beslutar att utgifterna för upprustning och förnyelse av kajen mellan Stadshuset och Kungsholmstorg får uppgå till totalt 30,6 mnkr, varav 18,5 mnkr för upprustningsetapp tre. De ökade utgifterna för projektet arbetas in i investeringsbudgeten för 2009 -2010 genom förflyttningar från andra projekt.

Slut